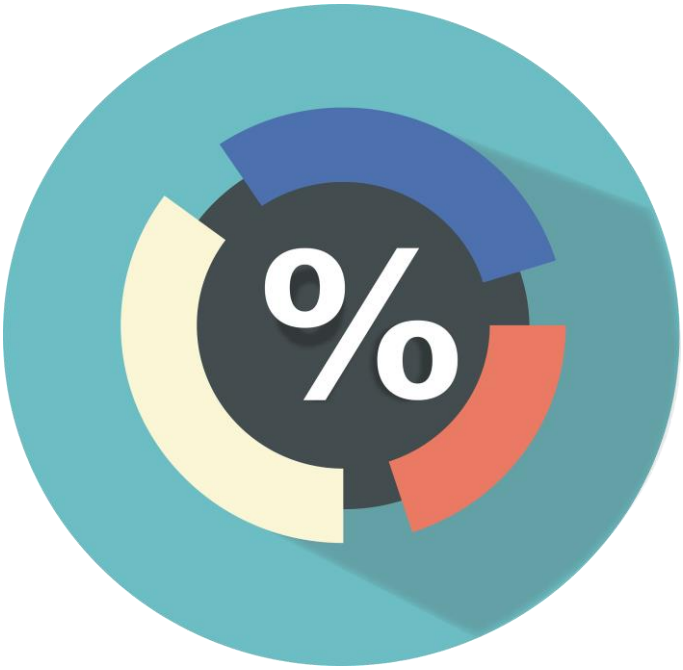
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA

„SPREMNOST INSTITUCIJA BIH DA ODGOVORE NA PREUZETE OBVEZE IZ PROGRAMA ODRŽIVOG RAZVOJA DO 2030. GODINE“

Sarajevo, listopad 2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA „SPREMNOST INSTITUCIJA BIH DA ODGOVORE NA PREUZETE OBVEZE IZ PROGRAMA ODRŽIVOG RAZVOJA DO 2030. GODINE“

Sarajevo, listopad 2024. godine

Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine proveo je praćenje aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine na realizaciji preporuka revizije učinka za izvješće revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ koje je objavljeno u listopadu 2019. godine. Praćenje je provedeno u skladu sa INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP), Načelima revizije učinka, Vodičem za reviziju učinka i Vodičem za osiguranje kvalitete u reviziji učinka vrhovnih revizijskih institucija Bosne i Hercegovine.

Osnovni cilj ovog izvješća je da se mjerodavnim institucijama i javnosti prezentiraju aktivnosti odgovornih institucija na realizaciji preporuka revizije učinka koje su dane s ciljem da se unaprijede područja koja su bila predmetom revizije. Realizacija preporuka bi trebala doprinijeti osiguranju sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji obveza koje proizilaze iz Agende 2030. Rezultati praćenja ukazuju na to da je stanje u predmetnoj oblasti unaprijeđeno u odnosu na razdoblje kada je rađena revizija. Po svim danim preporukama poduzimane su aktivnosti: 43 % preporuka je realizirano, 43 % preporuka je djelomično realizirano, a za 14 % preporuka konstatirane su početne aktivnosti.

Ostvaren je napredak u odnosu na 2019. godinu tako što je u institucijama BiH uspostavljen strateški i institucionalni okvir za implementaciju Ciljeva održivog razvoja. Vijeće ministara BiH je usvojilo Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH i uspostavilo SDG Vijeće. Usvojilo je Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH te dalo saglasnost na Dobrovoljni izvještaj BiH. Dopunom Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH omogućeno je razmatranje pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj. Agencija za statistiku BiH i Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH su poduzimale aktivnosti iz svoje nadležnosti na kreiranju okruženja za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.

Međutim, institucije BiH će nakon implementacije svih danih preporuka osigurati pretpostavke za provedbu obveza iz Agende 2030.

Izvješće je, u skladu sa člankom 16. i člankom 17. Zakona o reviziji, dostavljeno Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v.r.

ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA

Neda Močević, v.r.

Kazalo

Korištene skraćenice **6**

Izvršni sažetak……..... **7**

1. UVOD……..... **10**

1.2. Cilj i svrha praćenja **10**

1.3. Predmet i opseg praćenja **11**

1.4. Izvori i metode praćenja **11**

1.5. Osnovni podaci o izvješće koje je predmet praćenja **13**

2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠĆU **15**

2.1. Parlamentarna skupština **15**

2.2. Vijeće ministara **15**

3. PODUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠĆU ……**17**

3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucija na realizaciji preporuka . **17**

3.2. Trenutačno stanje u revidiranoj oblasti **22**

PRIVICI **24**

Privitak 1. Pregled izvješća revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka **25**

Privitak 2. Aktivnosti AS po preporukama iz Izvješća iz 2019. godine "Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz Programa 2030" Ureda za reviziju institucija BiH **27**

Privitak 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR **29**

Korištene skraćenice

Skraćenice	Puni naziv
AS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dom naroda	Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
GTVM	Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
INTOSAI	The International Organization of Supreme Audit Institutions
SDG	Sustainble Development Goals
UN	Ujedinjeni narodi
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
Ured za reviziju	Ured za reviziju institucija BiH
Predsjedništvo	Predsjedništvo Bosne i Hercegovine
Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine
Parlamentarna skupština	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Zastupnički dom	Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Vijeće ministara	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
Naputak o metodologiji	Naputak o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja praćenja i izvješćivanja u institucijama BiH
Okvir	Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja
Strateški okvir	Strateški okvir institucija BiH do 2030.
COR	Ciljevi održivog razvoja
SPRVM	Srednjoročni program rada Vijeća ministara BiH
SDG Vijeće	Interresorna radna grupa za praćenje implementacije Ciljeva održi vog razvoja
Godišnje izvješće	Godišnje izvješće o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH
Dobrovoljno izvješće	Dobrovoljno izvješće BiH prema UN-u
BHAAAS	Bosanskohercegovačko-američka akademija umjetnosti i nauka

Izvršni sažetak

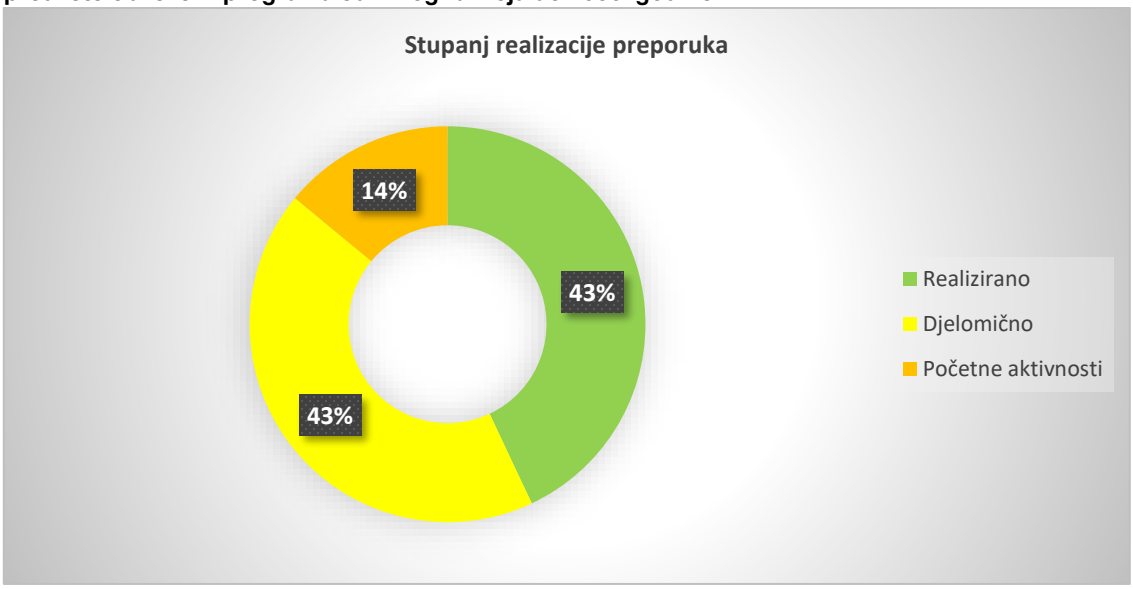
Ured za reviziju institucija BiH (Ured za reviziju) je proveo praćenje realizacije preporuka iz izvješća revizije učinka: „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“[1] s ciljem procjene njihove implementacije i stanja u revidiranoj oblasti. Predmetno izvješće je objavljeno u listopadu 2019. godine. Tablica u nastavku daje pregled realizacije preporuka ove revizije učinka.

Tablica 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

	Stupanj realizacije	Broj preporuka	Postotak realizacije preporuka
●	Realizirano	3	43 %
●	Djelomično	3	43 %
●	Početne aktivnosti	1	14 %
●	Nisu poduzimane aktivnosti	-	-
	Ukupno	**7**	**100 %**

Izvor: Ured za reviziju

Grafikon 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

Izvor: Ured za reviziju

[1] Revizija je izvršena s ciljem procjene aktivnosti koje su poduzete na osiguranju implementacije obveza iz Agende 2030. Cilj revizije je bio i ukazati na aktivnosti koje je potrebno poduzeti u budućnosti u svrhu implementacije Ciljeva održivog razvoja.

Kao što se može vidjeti iz prethodne tablice i grafikona, 43 % preporuka je u potpunosti realizirano. Kod 43 % preporuka konstatirana je djelomična realizacija, odnosno izvjesna je realizacija aktivnosti koje vode realizaciji preporuke. U 14 % preporuka poduzete su početne aktivnosti odnosno institucije BiH stvaraju preduvjete za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke.

Imajući u vidu stupanj realizacije preporuka, može se konstatirati kako je stanje u revidiranoj oblasti unaprijeđeno. Međutim, institucije BiH će nakon implementacije svih danih preporuka osigurati pretpostavke za provedbu obveza iz Agende 2030.

S tim u svezi, Vijeće ministara BiH (Vijeće ministara) je u travnju 2021. godine usvojilo Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH (Okvir). Okvir je predstavljao temeljni dokument za pripremu i usvajanje Strateškog okvira institucija BiH do 2030. godine (Strateški okvir). Strateški okvir je dokument koji će doprinijeti realizaciji Ciljeva održivog razvoja (COR) i koji sadrži portfolio usmjeravajućih ciljeva za pripremu Srednjoročnog programa rada Vijeća ministara (SPRVM) i srednjoročnih planova rada institucija BiH.

Vijeće ministara je donijelo Odluku o formiranju Interresorne radne grupe za praćenje implementacije ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće) te imenovalo predstavnike institucija koje će predvoditi proces koordinacije realizacije Agende 2030. Osnovna uloga SDG Vijeća je praćenje i izvješćivanje te upravljanje i koordinacija procesa realizacije COR-a i Agende 2030. Vijeće ministara usvojilo je Godišnje izvješće o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH (Godišnje izvješće), te dalo suglasnost na predloženo Dobrovoljno izvješće BiH prema UN-u (Dobrovoljno izvješće). Vijeće ministara je zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH (DEP) da dostavi na usvajanje Vijeću ministara prijedlog revidirane liste indikatora. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugo Godišnje izvješće. Međutim, tek nakon što se osigura pravodobno usvajanje i izvješćivanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije COR-a.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH (Zastupnički dom) je donio [2] Dopunu poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine s ciljem razmatranja pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj. Dopuna Poslovnika odnosi se na članak [3] koji propisuje da Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na politiku i program obnove i održivi razvoj BiH. Na ovaj način stvorene su pretpostavke za osiguranje potrebne podrške postizanju COR-a. S obzirom na to da je Dopuna Poslovnika donesena sredinom 2024. godine nije moguće ocijeniti u kojoj mjeri će njegova primjena osigurati učešće Parlamentarne skupštine u procesu pripreme institucija za implementaciju COR-a.

[2] 20. sjednica Zastupničkog doma održana 16. 7. 2024. godine
[3] članak 61.

Agencija za statistiku BiH (AS) je poduzela određene aktivnosti na pripremi za implementaciju COR-a. S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba izraditi dugoročni planski dokument – Strategiju izgradnje kapaciteta AS.

DEP je poduzimao aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnostima dostizanja COR-a. Međutim, DEP za poduzete aktivnosti nije donosio planove sa jasnim i mjerljivim ciljevima. Za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni shematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, koji nemaju jasne i mjerljive ciljeve. DEP trenutačno provodi aktivnosti na pripremi planova sa jasnim i mjerljivim aktivnostima koji su u fazi pripreme i usuglašavanja.

1. UVOD

U uvodnom dijelu ovog izvješća obrazložen je opći cilj i svrha praćenja realizacije preporuka revizije učinka, predmet, opseg, izvor i metode praćenja, te osnovne informacije o izvješće koje se prati.

1.2. Cilj i svrha praćenja

Zadatak revizije učinka je izvješćivanje o efikasnosti, efektivnosti i ekonomičnosti programa ili aktivnosti, a pravodobna realizacija preporuka i unapređenje rada je zadatak revidiranih institucija.

Praćenje realizacije preporuka iz izvješća o provedenim revizijama učinka predstavlja finalnu fazu revizije učinka koja slijedi nakon ciklusa planiranja i izvršenja revizija učinka. Praćenje je neophodan element u reviziji učinka jer potiče na odgovornost institucija kojima su upućene preporuke i osigurava povratne informacije o efektima provedenih revizija.

Praćenje izvješća revizije učinka i analiza aktivnosti nadležnih institucija nakon objave izvješća predviđeno je i dokumentima Ureda za reviziju: Načela revizije učinka, Vodič za reviziju učinka i Vodič za osiguranje kvalitete u reviziji učinka.[4]

Preporuke dane u izvješćima revizije učinka se trebaju pratiti kako bi se ustanovilo koje mjere su nadležne institucije poduzele po danim preporukama, koje preporuke su realizirane i koji efekti su ostvareni. Vrijeme, predmet i opseg praćenja realizacije preporuka je odluka vrhovnih revizijskih institucija.[5]

Praćenje postupanja institucija BiH po danim preporukama revizije učinka je aktivnost koja je provedena s ciljem osiguravanja efektivnosti revizijskih izvješća, pravodobne i efikasne realizacije preporuka i pružanja povratne informacije za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast o realizaciji danih preporuka.

Od uspostave funkcije revizije učinka, zaključno sa 28. 10. 2024. godine, objavljena su ukupno 74 izvješća revizije učinka, od čega 15 izvješća[6] o praćenju realizacije preporuka iz objavljenih izvješća revizije učinka.

[4] Odlukom Koordinacijskog odbora broj: 12-50-1-19-2/09 usvojena su Načela revizije učinka; Odlukom Koordinacijskog odbora broj: 06-50-1-4/13 usvojen je Vodič za reviziju učinka; Odlukom Koordinacijskog odbora broj: 06-50-1-5/13 usvojen je Vodič za osiguranje kvalitete u reviziji učinka.

[5] Smjernica revizije učinka GUID 3920;

[6] Ranija izvješća o praćenju realizacije preporuka revizije učinka su obuhvaćala više izvješća revizije učinka čije su preporuke praćene, tako da je zaključno s 28. 10. 2024. godine praćena realizacija preporuka iz ukupno 31 izvješća revizije učinka, a pregled istog je detaljnije dan u Privitku 1.

Izvješća o praćenju realizacije preporuka se razmatraju i usvajaju na sjednicama Parlamentarne skupštine.

1.3. Predmet i opseg praćenja

Ured za reviziju kontinuirano provodi aktivnosti na praćenju izvješća revizije učinka. Ovoga puta predmet praćenja je izvješće revizije učinka: „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ koje je objavljeno 25.10.2019. godine. Praćenjem je obuhvaćeno razdoblje od objave izvješća do konca srpnja 2024. godine.

Ured za reviziju je analizirao stanje iz područja koja su revidirana i utvrđivao je sljedeće:

- Koje aktivnosti su poduzimale nadležne institucije (Parlamentarna skupština i Vijeće ministara) nakon objavljivanja izvješća revizije učinka?
- Jesu li i u kojoj mjeri institucije BiH poduzimale aktivnosti na realiziranju preporuka revizije učinka i zaključaka nadležnih institucija?
- Imajući u vidu ciljeve revizije, koje su se promjene stanja u revidiranim oblastima desile u odnosu na stanje utvrđeno u objavljenom izvješću?

Revizija je analizirala poduzete aktivnosti bez utvrđivanja razloga za poduzimanje istih, tj. nije ispitivano jesu li iste posljedica danih preporuka revizije ili su posljedica drugih okolnosti.

1.4. Izvori i metode praćenja

S ciljem prikupljanja podataka o realizaciji preporuka i zaključaka nadležnih institucija, svim institucijama BiH[7] koje su bile obuhvaćene prvobitnom revizijom je dostavljeno cirkularno pismo. U pismu su navedene dane preporuke iz izvješća i zaključci nadležnih institucija. Od institucija je traženo da u pisanoj formi predstave aktivnosti koje su poduzimale, kao i dokaze kojima se to potkrepljuje.

Potrebne informacije su prikupljene i na temelju analize zapisnika (zaključaka) sa sjednica Zastupničkog doma, Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH (Dom naroda) i Vijeća ministara, analize zakonskih i podzakonskih akata, objava u Službenom glasniku BiH, izvješća financijske revizije, sastanaka sa subjektima revizije i informacija medijskih natpisa.

U izabranom metodološkom pristupu teret dokazivanja poduzetih aktivnosti na temelju preporuka je na instituciji kojoj su preporuke bile upućene. Na temelju odgovora institucija na upit Ureda za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka i dostavljenih dokaza, vršena je procjena stupnja poduzetih aktivnosti. Za navode institucija o poduzetim aktivnostima, dodatno su traženi dokazi. Smatrali smo kako aktivnosti koje nisu spomenute

[7] Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH i Agencija za statistiku BiH.

u odgovoru institucije, niti su za njih dostavljeni dokazi, a koje je podrazumijevala dana preporuka ili zaključak nadležnih institucija, u konkretnom izvješću, nisu ni poduzimane.

Utvrđene su četiri moguće kategorije realizacije preporuka:

- Prva – **realizirano** – institucije su okončale aktivnosti navedene u preporuci, odnosno preporučene kontinuirane aktivnosti se redovito provode – stanje u revidiranom području je značajno popravljeno;

- Druga – **djelomično** – u institucijama je u tijeku realizacija preporuka, odnosno izvjesna je realizacija aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – postignut je napredak u revidiranom području;

- Treća – **početne aktivnosti** – institucije su planirale ili stvaraju preduvjete za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – nije bilo napretka u revidiranoj oblasti;

- Četvrta – **nisu poduzete aktivnosti** – nisu konstatirane aktivnosti na realizaciji preporuka ili nisu dostavljene informacije o poduzetim aktivnostima – nije bilo napretka u revidiranom području.

Također, za ocjenu stanja prikupljana je dokumentacija koja je poslužila za ocjenu realizacije preporuka te su, u procesu procjene realizacije preporuka, konzultirani revizorski timovi koji su vršili predmetne revizije, kao i timovi financijske revizije. Institucije BiH kojima su dane preporuke su dostavile adekvatne dokaze za poduzete aktivnosti.

Radi dodatne provjere dokaza, analizirani su sljedeći dokumenti: Okvir za realizaciju COR-a u BiH[8], Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine[9], Godišnje izvješće o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH, Dobrovoljno izvješće BiH o provedbi Agende 2030 i COR-a kao i Srednjoročni programi rada Vijeća ministara.

Za procjenu stanja planskih dokumenata i procesa planiranja proračunskih rashoda u institucijama BiH korištena su izvješća financijske revizije i godišnja izvješća revizije o izvršenju proračuna u razdoblju od 2021. do 2023. godine. Analizirano je i izvješće revizije učinka na temu „Aktivnosti institucija BiH na osiguravanju rodne ravnopravnosti“ koje je objavljeno u prosincu 2023. godine.[10]

[8] Usvojen na 32. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 8. 4. 2021. godine

[9] Usvojen na 57. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 9. 11. 2022. godine

[10] Cilj ove revizije je bio ispitati jesu li institucije BiH efikasne i efektivne u poduzimanju aktivnosti koje će voditi ka osiguravanju pretpostavki za rodnu ravnopravnost. Jedan od 17 ciljeva održivog razvoja je i Cilj 5 održivog razvoja – Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice.
https://www.revizija.gov.ba

1.5. Osnovni podaci o izvješće koje je predmet praćenja

Izvješće je dostavljeno revidiranim institucijama, Parlamentarnoj skupštini, Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH (Predsjedništvo). Izvješće je objavljeno na internetskoj stranici Ureda za reviziju i propraćeno je priopćenjem za medije.

U narednoj tablici prezentirani su podaci o preporukama iz izvješća koje je predmet tekućeg praćenja.

Tablica 2: Pregled broja danih preporuka u izvješću revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

Naziv izvješća	Ukupan broj preporuka	Ukupan broj preporuka Vijeću ministara	Ukupan broj preporuka Parlamentarnoj skupštini	Ukupan broj preporuka institucijama BiH
Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine	7	4	1	2

Izvor: Ured za reviziju

U nastavku je dan tablični pregled upućenih preporuka, institucija BiH kojima su upućene preporuke (odgovorne institucije) kao i status realizacije preporuka.

Tablica 3. Pregled upućenih preporuka, odgovornih institucija i statusa realizacije preporuka

Red. br.	Preporuka	Odgovorna institucija	Status
1.	Vijeće ministara bi trebalo usvojiti strateški okvir za implementaciju COR-a.	Vijeće ministara	Realizirano
2.	Vijeće ministara bi trebalo izvršiti detaljan pregled svih planskih dokumenata Vijeća ministara BiH sa ciljem inkorporiranja COR-a.	Vijeće ministara	Realizirano
3.	Vijeće ministara bi trebalo uspostaviti funkcionalan institucionalni okvir za provedbu COR-a.	Vijeće ministara	Djelomično
4.	Vijeće ministara bi trebalo uspostaviti sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije COR-a.	Vijeće ministara	Realizirano

5.	Parlamentarna skupština bi trebala osigurati potrebnu potporu postizanju COR-a.	Parlamentarna skupština	Djelomično
6	AS bi trebao utvrditi stvarne potrebe koje proizilaze iz preuzimanja obveza iz Agende 2030.	AS	Početne aktivnosti
7	DEP bi trebao unaprijediti promociju COR-a kroz aktivniju suradnju sa sudionicima u procesu.	DEP	Djelomično

Izvor: Ured za reviziju

2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠĆU

U ovom poglavlju predstavljene su aktivnosti nadležnih institucija, Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara, po predmetnom izvješću revizije učinka.

2.1. Parlamentarna skupština

Zastupnički dom i Dom naroda su razmatrali izvješće revizije učinka koje je predmet tekućeg praćenja. Zastupnički dom je usvojio izvješće revizije učinka. Navedenim aktivnostima Parlamentarna skupština dodatno potencira važnost danih preporuka i obvezuje odgovorne institucije da iste realiziraju.

Slika 1. Razmatranje izvješća revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ na sjednicama Parlamentarne skupštine

8. sjednica Zastupničkog doma od 15., 19. i 20. 5. 2020. godine	7. sjednica Doma naroda od 11. 6. 2020. godine.
Zaključak: - Zastupnički dom je usvojio izvješće bez dodatnih zaključaka.	Zaključak: - Dom naroda nije usvojio izvješće.

Izvor: Ured za reviziju na temelju zapisnika sa sjednica domova Parlamentarne skupštine

2.2. Vijeće ministara

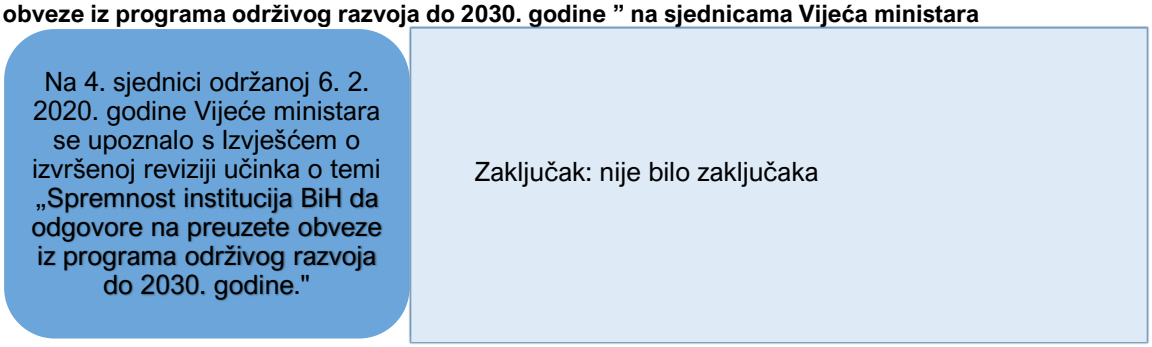
U narednoj tablici prikazano je vrijeme razmatranja izvješća od strane Vijeća ministara.

Tablica 4: Pregled datuma razmatranja izvješća revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ i zaključaka Parlamentarne skupštine u Vijeću ministara

Naziv izvješća	Datum razmatranja		
	Izvješće	Sjednica Vijeća ministara po zaključcima Zastupničkog doma	Sjednica Vijeća ministara po zaključcima Doma naroda
Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine	4. sjednica od 6. 2. 2020.	/	/

Izvor: Ured za reviziju, priopćenja sa sjednica Vijeća ministara

Slika 2. Razmatranje izvješća revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine ” na sjednicama Vijeća ministara

Izvor: Ured za reviziju

3. PODUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠĆU

3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucija na realizaciji preporuka

U cilju osiguranja sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji obveza koje proizilaze iz Agende 2030 potrebno je uraditi sljedeće:

3.1.1. Preporuke Vijeću ministara BiH:

Preporuka 1.

Usvojiti strateški okvir za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**REALIZIRANO**

Vijeće ministara je osiguralo realizaciju preporuke tako što je usvojilo dokument „Okvir za realizaciju COR-a u BiH“.[11] Okvir je dokument koji usmjerava procese strateškog planiranja, a time i planiranje proračuna, na svim razinama vlasti u BiH i kao takav utvrđuje šire razvojne pravce, akceleratore i pokretače razvoja kao i mjerljive podciljeve s indikatorima. Proces izrade Okvira vođen je u sklopu Radne skupine za COR u razdoblju 2018. – 2021. godina, uz potporu Ujedinjenih naroda (UN) te uz sudjelovanje stručnjaka iz različitih područja kojima se Agenda 2030 bavi kao i statističkih institucija u BiH. Okvir je ključni dokument za pravilnu provedbu COR-a u BiH, a definira viziju za 2030. godinu, ključne pravce razvoja i pokretače prilagođene lokalnom kontekstu, omogućavajući integrirani pristup dugoročnom razvoju tako što definira prioritete za uključivi i održivi rast te služi kao platforma za suradnju i partnerstvo. Dokument se zasniva na procjeni ključnih trendova razvoja, prilika i prepreka, posebno u kontekstu pristupanja BiH Europskoj uniji te opsežnim konzultacijama sa sudionicima provedenim tijekom 2018. – 2019. godine. Okvirom su uređena tri pravca održivog razvoja u BiH: 1) Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, 2) Pametan rast, 3) Društvo jednakih mogućnosti i dvije horizontalne teme koje se prožimaju kroz navedene pravce razvoja: „Ulaganje u ljudski kapital za budućnost“ te načelo „Nitko ne smije biti isključen“, koji su identificirani kao ključni u Okviru.

Preporuka 2.

Izvršiti detaljan pregled svih planskih dokumenata Vijeća ministara sa ciljem inkorporiranja Ciljeva održivog razvoja.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**REALIZIRANO**

Nakon usvajanja Okvira pristupilo se njegovom inkorporiranju u strateškim dokumentima institucija BiH. Vijeće ministara je inkorporiralo Okvir putem dokumenta „Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine“. Novi Strateški okvir [12] predstavlja implementacijski

[11] VM BiH je na 32. sjednici održanoj 8. 4. 2021. godine usvojio Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja.

[12] Na prijedlog Direkcije za ekonomsko planiranje BiH na 57. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 9. 11. 2022. godine usvojen je Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine.

dokument usvojenog Okvira.[13] Prilikom izrade ovog dokumenta uzeli su se u obzir svi važeći strateški dokumenti na razini Vijeća ministara BiH i usuglašavani su sa Okvirom unutar radne skupine koja se sastojala od 27 predstavnika svih ministarstava na razini institucija BiH i drugih relevantnih institucija. Institucije BiH su dužne osigurati implementiranje strateških ciljeva iz dokumenta kroz sve ostale relevantne strateške planske dokumente (sektorske strategije, srednjoročne planove rada i godišnje programe rada) u skladu sa važećom regulativom. Na taj način će se doprinijeti realizaciji aktivnosti u svrhu dostizanja COR-a a i provedbi Agende 2030 za održivi razvoj.

Strateški ciljevi definirani u ovom dokumentu koreliraju sa tri pravca održivog razvoja u BiH.[14] Također, uzeti su u obzir važeći strateški dokumenti usvojeni od Vijeća ministara kao i obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH i Europske unije. U obzir su uzeti i prioriteti i preporuke koje proizilaze iz dokumenta Europske komisije za BiH, programa ekonomskih reformi (ERP) i drugih relevantnih međunarodnih organizacija i/ili istraživanja.

Na temelju Strateškog okvira, institucije BiH[15] pripremaju Srednjoročni program rada Vijeća ministara te će na taj način strateški i planski dokumenti na razini institucija BiH u budućnosti sadržavati relevantne ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti te alokaciju resursa koji će biti povezani s COR-om.

Preporuka 3.

Uspostaviti funkcionalan institucionalni okvir za provedbu Ciljeva održivog razvoja.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**DJELOMIČNO**

Na prijedlog DEP-a, Vijeće ministara[16] donijelo je Odluku o formiranju SDG Vijeća.[17] Sastav SDG Vijeća čine predstavnici sljedećih institucija:

1. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
2. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
3. Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju RS
4. Federalni zavod za programiranje razvoja
5. Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu u vladi BD BiH
6. Ured koordinatora BD BiH pri Vijeću ministara BiH.

DEP pruža administrativno-tehničku potporu radu SDG Vijeća. SDG Vijeće je usvojilo Poslovnik o radu SDG Vijeća. Poslovnik o radu SDG Vijeća je operativno uredio pitanja u pogledu funkcije SDG Vijeća, načina rada, dinamike praćenja realizacije dokumenta Okvira,

[13] Vizija definirana u Okviru prihvaćena je na svim razinama vlasti i kao takva prenesena u prijedlog dokumenta Strateški okvir. Na temelju općeprihvaćene vizije, kao i mandata i nadležnosti institucija BiH, u prijedlogu dokumenta Strateški okvir definirana su tri strateška cilja i 11 prioriteta za institucije BiH.

[14] 1) Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, 2) Pametan rast, 3) Društvo jednakih mogućnosti i dvije horizontalne teme koje se prožimaju kroz navedene pravce razvoja: Ulaganje u ljudski kapital za budućnost te načelo Nitko ne smije biti isključen

[15] 55 institucija Vijeća ministara

[16] 15. sjednica Vijeća ministara BiH održana 14. 6. 2023. godine

[17] Službeni glasnik BiH, broj 54/23

koordinacije s institucijama na svim razinama vlasti, kao i druga pitanja neophodna za njegov operativan rad.

Iako je uspostavljen institucionalni okvir za provedbu održivog razvoja utvrđena su kašnjenja u pripremi i prezentaciji izvješća[18] o implementaciji Okvira. Prvo Godišnje izvješće je usvojeno početkom 2023. godine[19], a nakon toga je urađeno Dobrovoljno izvješće prema UN-u[20]. Sa objavom drugog Godišnjeg izvješća se kasni jer je utvrđeno kako se određeni indikatori ne mogu pratiti i kako ih je potrebno revidirati.[21] Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugo Godišnje izvješće.[22]

Međutim, tek nakon što se osigura pravodobno usvajanje i izvješćivanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije COR-a. Uzevši u obzir navedeno, stupanj realizacije preporuke je ocijenjen kao djelomičan.

Preporuka 4.

Uspostaviti sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije Ciljeva održivog razvoja.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**REALIZIRANO**

Odlukom o formiranju interresorne radne skupine za praćenje implementacije COR-a u BiH određeno je da SDG Vijeće priprema i prezentira izvješća na domaćim i međunarodnim konferencijama i to Godišnje izvješće kao i Dobrovoljno izvješće.[23]

[18] Godišnje izvješće o implementaciji okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH i Dobrovoljnog izvješća prema UN-u.

[19] Vijeće ministara BiH je na svojoj 5. sjednici, održanoj 10. 3. 2023. godine, usvojilo Godišnje izvješće o implementaciji Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH za 2021. godinu, te zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH da u roku od 30 dana predloži Vijeću ministara BiH odluku o formiranju interresorne radne skupine za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja.

[20] Vijeće ministara BiH je na svojoj 14. sjednici, održanoj 7. 6. 2023. godine, dalo suglasnost na predloženo Dobrovoljno izvješće Bosne i Hercegovine o provedbi Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja, te ovlastilo predsjedateljicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, ili osobu koju ona ovlasti, da prezentira navedeno izvješće na Političkom forumu UN-a, u New Yorku od 10. do 19. srpnja 2023. godine.

[21] Vijeće ministara BiH je na svojoj 32. sjednici, održanoj 12. 12. 2023. godine, usvojilo Informaciju o pokazateljima za praćenje Okvira za implementaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, te zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine da dostavi na usvajanje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine prijedlog revidirane liste indikatora, a koju će pripremiti Interresorna radna skupina za praćenje implementacije ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće). Istovremeno, priprema drugog godišnjeg izvješća o praćenju implementacije Ciljeva održivog razvoja odgođena je do usvajanja revidirane liste indikatora za praćenje implementacije Okvira za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.

[22] Vijeće ministara je na 61. sjednici održanoj 17.10. 2024. godine usvojilo Prijedlog revidirane liste indikatora za praćenje COR-a.

[23] Godišnje izvješće o implementaciji Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja se priprema godišnje i nakon usuglašavanja teksta i postignute pune suglasnosti svih članova SDG Vijeća dostavlja na usvajanje Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta. Dobrovoljno izvješće priprema se na način da uključuje i druge institucije kao i nevladine organizacije, lokalne zajednice i sl., te da se i Dobrovoljno izvješće, nakon usuglašavanja teksta i postignute pune suglasnosti svih članova SDG Vijeća, podnosi

Vijeće ministara usvojilo je Godišnje izvješće za 2021. godinu[24], te dalo suglasnost na predloženo Dobrovoljno izvješće BiH[25] o provedbi Agende 2030. i COR-a.[26] Informaciju o pokazateljima za praćenje Okvira[27] je usvojilo Vijeće ministara, te zadužilo DEP da dostavi na usvajanje Vijeću ministara prijedlog revidirane liste indikatora, a koju će pripremiti SDG Vijeće. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugo Godišnje izvješće.

Vijeće ministara je usvojilo Financijski okvir za ostvarivanje COR-a u BiH[28] te zadužilo DEP da, u suradnji sa svim nadležnim institucijama BiH i Razvojnim fondom Ujedinjenih naroda, koordinira aktivnosti u cilju realizacije instrumenta iz Okvira za financiranje COR-a u BiH te da o provedbi aktivnosti informira Vijeće ministara.

3.1.2. Preporuka Parlamentarnoj skupštini BiH:

Preporuka 5.

Osigurati potrebnu potporu postizanju Ciljeva održivog razvoja.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**DJELOMIČNO**

Pored izvršne vlasti i zakonodavna ima značajnu ulogu u implementaciji razvojnih politika, posebno s aspekta donošenja zakona, usmjeravanja aktivnosti vlada te nadgledanja procesa implementacije Agende 2030.

Zastupnički dom je donio [29] Dopunu poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine s ciljem razmatranja pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj. Dopuna Poslovnika odnosi se na članak[30] koji propisuje da Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na politiku i program obnove i održivi razvoj BiH. Ovo uključuje razmatranje provedbe dokumenata koji doprinose realizaciji održivog razvoja i međunarodnih obveza u oblasti održivog razvoja u BiH.

Usvajanje Dopune Poslovnika pruža platformu za suradnju između SDG Vijeća i Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine. Na ovaj način stvorene su pretpostavke za osiguranje potrebne potpore postizanju COR-a. S obzirom na to da je Dopuna Poslovnika

na usvajanje/informiranje Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta.

[24] 5. sjednica Vijeća ministara BiH održana 10. 3. 2023. godine

[25] 14. sjednica Vijeća ministara BiH održana 7. 6. 2023. godine

[26] Vijeće ministara je dalo suglasnost na Dobrovoljno izvješće te ovlastilo predsjedateljicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili osobu koju ona ovlasti da prezentira navedeno izvješće na Političkom forumu na visokoj razini UN-a, u New Yorku od 10. do 19. srpnja 2023. godine.

[27] 32. sjednica Vijeća ministara BiH održana 12.12.2023. godine.

[28] 52. sjednica Vijeća ministara BiH održana 18. 6.2024. godine

[29] 20. sjednica Zastupničkog doma održana 16. 7.2024. godine

[30] članak 61.

donesena sredinom 2024. godine nije moguće ocijeniti u kojoj mjeri će njegova primjena osigurati učešće Parlamentarne skupštine u procesu pripreme institucija za implementaciju COR-a kroz bolje upoznavanje sa problematikom, zahtijevanje redovitog izvješćivanja, praćenje implementacije COR-a te davanje potpore sudionicima u ovom procesu. Uzevši u obzir navedeno, stupanj realizacije preporuke je ocijenjen kao djelomičan.

3.1.3. Preporuka Agenciji za statistiku BiH:

Preporuka 6.

Utvrditi stvarne potrebe koje proizilaze iz preuzimanja obveza iz Agende 2030.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**POČETNE AKTIVNOSTI**

AS je poduzeo određene aktivnosti na pripremi za implementaciju COR-a koje će osigurati unapređenje u realizaciji preporuke.[31] S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba izraditi dugoročni planski dokument – Strategiju izgradnje kapaciteta AS.

Ne postoje nikakve pisane analize da je AS izradio planski dokument ili neku analizu potreba procjene stanja u domeni dostupnosti podataka za indikatore COR-a i kapaciteta u smislu izvora podataka. Prema navodima sugovornice iz AS poduzimane su određene aktivnosti na uspostavi sustava/nadogradnje postojeće platforme koja treba sadržavati i indikatore[32] Statističkog ureda Europske unije (EUROSTAT) kako bi se osigurali statistički podaci koji nisu dostupni. Na ovaj način bi se osigurala dostupnost izvora podataka i praćenje indikatora za koje nisu bili dostupni statistički izvori podataka. S obzirom na to da je projekt na samom početku i trebao bi se implementirati u naredne dvije godine, stupanj realizacije preporuke je ocijenjen kao početne aktivnosti.

3.1.4. Preporuka Direkciji za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH:

Preporuka 7.

Unaprijediti promociju COR-a kroz aktivniju suradnju sa sudionicima u procesu.	
STUPANJ REALIZACIJE:	**DJELOMIČNO**

DEP je poduzimao niz aktivnosti koje se tiču promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR-a.[33] Neke od poduzetih aktivnosti se odnose na: lokalizaciju Agende 2030, nagrade za biznis lidere održivog razvoja, sedmica održivog razvoja u BiH 2023-SDG Week, partnerstvo BiH i Švicarske u implementaciji COR-a, kao i

[31] Više o aktivnostima AS vidjeti u Privitku 2

[32] (100 indikatora)

[33] Na temelju Odluke o formiranju interresorne radne skupine za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja, administrativno-tehničku potporu radu SDG Vijeća pruža DEP, uz potporu međunarodnih partnera.

suradnja sa akademskom zajednicom.[34] Međutim, nisu donijeli plan/program organizacije aktivnosti za unapređenje promocije COR-a sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići. Prema navodima sugovornika iz DEP-a, za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni shematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, dok se planovi koji imaju za cilj promociju Agende 2030 među svim zainteresiranim stranama sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići nisu donosili. Također, prema navodima sugovornika iz DEP-a poduzimaju se aktivnosti na pripremi plana aktivnosti za naredno razdoblje sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići. Uvidom u dostavljenu radnu dokumentaciju DEP-a utvrđeno je kako radni plan aktivnosti sadrži mjerljive i jasne ciljeve, koji su u fazi izrade i usuglašavanja. Uzevši u obzir navedeno, stupanj realizacije preporuke je ocijenjen kao djelomičan.

3.2. Trenutačno stanje u revidiranoj oblasti

Imajući u vidu stupanj realizacije preporuka prikazanih u Poglavlju 3.1. može se konstatirati kako su institucije BiH poduzele niz aktivnosti na unapređenju stanja u revidiranoj oblasti. Međutim, da bi institucije BiH osigurale pretpostavke za provedbu obveza iz Agende 2030 trebaju okončati sve poduzete aktivnosti na osiguranju sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji COR-a.

U odnosu na 2019. godinu u 2024. godini u institucijama BiH je uspostavljen strateški i institucionalni okvir za implementaciju COR-a. Srednjoročni program rada Vijeća ministara je usmjeren ka ispunjenju strateških ciljeva i prioriteta iz Strateškog okvira. Uspostavljen je sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije COR-a. AS i DEP su poduzimali niz aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR-a. Također su poduzimane i druge aktivnosti na osiguranju potpore postizanju COR-a.

Međutim, kako bi se osiguralo praćenje i pravodobno izvješćivanje o implementaciji COR-a, neophodno je da institucije BiH poduzmu dodatne aktivnosti na osiguranju indikatora kojima mjerimo napredak implementacije Okvira. Ključni izazov u praćenju i izvješćivanju o implementaciji COR-a predstavljalo je otežano praćenje pojedinih indikatora, odnosno nedostatak podataka za određeni broj indikatora što je dovelo do kašnjenja u pripremi drugog Godišnjeg izvješća. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugo Godišnje izvješće. Nakon što se osigura pravodobno izvješćivanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sustav za izvješćivanje i praćenje napretka realizacije COR-a.

Vijeće ministara treba osigurati održivost uspostavljenog sustava i kontinuiranog izvješćivanja kako bi se prikazalo i pratilo stanje u kojem se BiH nalazi što se tiče

[34] Više o aktivnostima DEP-a vidjeti u Privitku 3.

implementacije COR-a. Na taj način bi institucije BiH identificirale nedostatke i prepreke u implementaciji COR-a te poduzele adekvatne mjere na njihovom otklanjanju.

S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba izraditi dugoročni planski dokument – strategiju izgradnje kapaciteta AS. Smisao takvog dokumenta je procjena polaznog stanja, ne samo u domeni dostupnosti podataka za indikatore COR, nego i kapaciteta da se proizvedu podaci u svim domenima statistike u smislu izvora podataka i od strane civilnog društva, privatnog sektora, itd.

DEP je poduzimao aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnostima dostizanja COR-a. Međutim, DEP za poduzete aktivnosti nije donosio planove sa jasnim i mjerljivim ciljevima. Za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni shematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, koji nemaju jasne i mjerljive ciljeve. DEP trenutačno provodi aktivnosti na pripremi planova sa jasnim i mjerljivim aktivnostima koji su u fazi pripreme i usuglašavanja.

Tim revizije učinka:

Jasna Ćesir, voditelj tima

v.r.

Eldin Subaša, član tima

v.r.

Radivoje Jeremić,

Rukovoditelj Odjela za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka

v.r.

Broj: 07-16-1-1378/24

PRIVICI

Privitak 1. Pregled izvješća revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka

Privitak 2. Aktivnosti AS na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Privitak 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Privitak 1. Pregled izvješća revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka

2010. godina – Prvo izvješće praćenja

- Proces upošljavanja državnih službenika

2014. godina – Drugo izvješće praćenja

- Nabava računalne opreme
- Upravljanje troškovima zakupa za rad i smještaj institucija BiH
- Stambeno zbrinjavanje povratnika
- Višegodišnja kapitalna ulaganja institucija BiH
- Upravljanje voznim parkom u institucijama BiH
- Upravljanje zasnovano na rezultatima kroz planove i izvješća institucija Vijeća ministara

2016. godina – Treće izvješće praćenja

- Rad povjerenstava institucija BiH
- Uvjeti za efikasnu i efektivnu kontrolu PDV-a i prisilnu naplatu duga
- Upravljanje robom oduzetom u carinskim postupcima
- Efikasnost FIPA-e u privlačenju inozemnih investicija u BiH
- Rezultati reforme javne uprave
- Pretpostavke za efikasan rad Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- Telekomunikacijska rješenja u institucijama BiH
- Upravljanje ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima

2017. godina - Četvrto izvješće praćenja

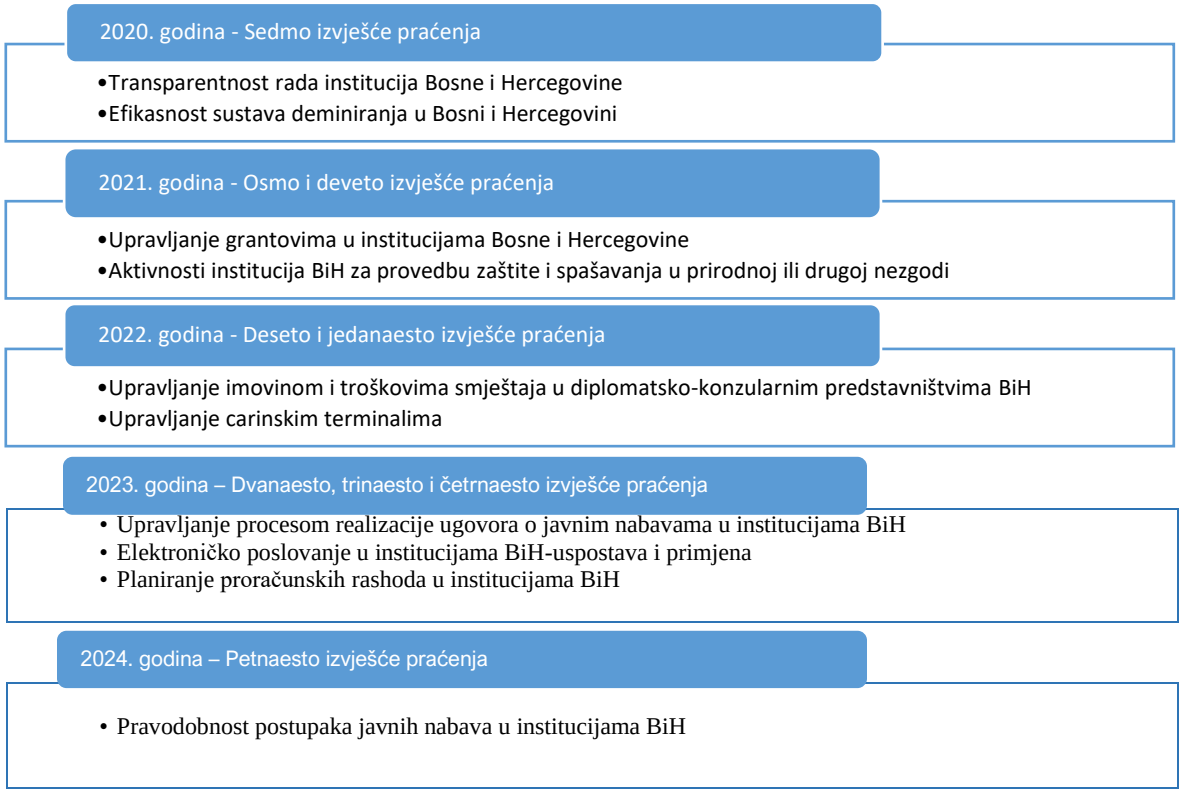
- Izdaci za sudbene sporove
- Kontrola zračnog prometa BiH

2018. godina - Peto izvješće praćenja

- Raspodjela i korištenje sredstava tekuće pričuve
- Smještaj djelatnih vojnih osoba u Ministarstvu obrane

2019. godina - Šesto izvješće praćenja

- Energetska efikasnost u institucijama BiH
- Uspostava javnih internih financijskih kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH

Izvor: Ured za reviziju

Privitak 2. Aktivnosti AS po preporukama iz Izvješća iz 2019. godine "Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obveze iz Programa 2030" Ureda za reviziju institucija BiH

AS je uspostavio SDG portal za izvješćivanje za BiH. Portal za COR pruža korisničkim stranama kontinuirano ažurirane podatke o statusu UN SDG indikatora za BiH i detaljne metodološke informacije.[35] Portal redovito održava AS.

Publiciraju se tematski bilteni „Statistika za indikatore održivog razvoja", sa ciljem da se korisnicima omogući što jednostavniji način upoznavanja sa indikatorima održivog razvoja za BiH. Indikatori su podijeljeni prema temama Programa održivog razvoja do 2030. godine (Agenda 2030) kojim je definirano 17 COR-ova.

Publicirano je BHAS statističko priopćenje „Napredak prema ostvarenju COR-a, BiH, 2023". U priopćenju su prikazani podaci iz „Izvješća o održivom razvoju 2023", koje pruža sveobuhvatnu godišnju procjenu napretka prema COR-u za sve zemlje članice UN-a, na temelju najnovijih dostupnih podataka.

Indeks SDG-ja je procjena ukupnog učinka svake zemlje za 17 ciljeva održivog razvoja (SDG), dajući jednaku težinu svakom cilju. Rezultat označava poziciju zemlje između najgoreg mogućeg ishoda (skor 0) i cilja (skor 100). SDG indeks rezultat za Bosnu i Hercegovinu je 74.02/100, ostvaren je napredak u odnosu na prethodnu godinu i rangirana je na 47. mjesto od ukupno 166 zemalja.

Indeks statističkog učinka je ponderirani prosjek statističkih pokazatelja učinka, koji ocjenjuju učinak nacionalnih statističkih sustava. On agregira pet stupova statističkog efekta: korištenje podataka, usluge podataka, proizvodi podataka, izvori podataka i infrastruktura podataka. Statistički indeks učinka za Bosnu i Hercegovinu iznosi 70,6.

Kontinuirano se radi na proizvodnji, diseminaciji i unapređenju službene statistike Bosne i Hercegovine za izradu indikatora održivog razvoja. Na temelju članka 14. stavak (2) Zakona o statistici BiH (Sl. glasnik BiH, br. 26/04 i 42/04) AS priprema godišnji Plan rada. Godišnjim Planom rada utvrđena je statistička aktivnosti od interesa za Bosnu i Hercegovinu.

- Indikatori održivog razvoja: proizvodnja i diseminacija

Kontinuirano se radi na unapređenju diseminacije indikatora održivog razvoja neophodnih za praćenje provedbe COR-a na nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini [36]. U suradnji sa drugim institucijama, radi se kontinuirana koordinacija sistemskog praćenja i izvješćivanja o COR-u. [37]

---

[35] (https://sdg.bhas.gov.ba).

[36] (UN Rezolucija broj 70/1 „Transformirajući naš svijet: Agenda 2030 za održivi razvoj", 2015; Komunikacija komisije „Budući koraci za održivu europsku budućnost. Europske mjere za održivost"; Radni dokument „Ključna europska akcija koja podržava Agendu 2030 i ciljevi održivog razvoja).

[37] Kontinuirano unapređenje diseminacije indikatora održivog razvoja neophodnih za praćenje provedbe statističkih istraživanja u svrhu proizvodnje indikatora održivog razvoja, mapiranje dostupnosti podataka i

Koristeći otvorenu platformu Open COR, AS je izradio COR [38]portal koji pruža vizualizaciju UN globalnih indikatora za BiH. Portal omogućava harmonizirano i međunarodno uporedivo izvješćivanje prema indikatorima COR-a, kao i bolju koordinaciju s UN agencijama zaduženim za praćenje pojedinačnih indikatora.

Vijeće ministara usvojilo je dokument „Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini“, te osnovalo Interresornu radnu skupinu za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće). AS nije pozvan da delegira predstavnika u SDG Vijeće. SDG Vijeće je zaduženo za sveukupno praćenje i izvješćivanje o provedbi „Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini“, putem Godišnjeg izvješća o provedbi Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini i Dobrovoljnog nacionalnog izvješća prema UN-u.

DEP je u siječnju 2024. dostavio dopis AS u kojem se traži da se dostave informacije o indikatorima u cilju revizije indikatora koji služe za praćenje implementacije Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini.

AS je dostavio Tablicu sa ocjenom dostupnosti podataka za izračun pojedinih indikatora, link na publikaciju i metodologiju, link na BiH SDG Portal, kao i osnovne informacije o indikatoru.

definiranje specifičnih zahtjeva neophodnih za izračunavanje indikatora održivog razvoja, definiranje odgovornih institucija koje su zadužene za proizvodnju određenih podataka iz svog djelokruga rada za svrhu izračuna pojedinih indikatora, razvoj nacionalnih i regionalnih SDG indikatora, razvoj indikatora povezanih sa SDG koje je definirala Europska agencija za okoliš EEA i Razvoj UNECE indikatora okoliša povezanih sa SDG.

[38] (COR.bhas.gov.ba)

Privitak 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Odlukom o formiranju SDG Vijeća jedan od zadataka SDG Vijeća predviđa i promociju i podizanje svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja Ciljeva održivog razvoja.

U nastavku su navedene neke od aktivnosti koje se tiču promocije Ciljeva održivog razvoja:

Lokalizacija Agende 2030 u BiH

Posvećivanje posebne pozornosti aktivnostima u lokalnim zajednicama od velikog je značaja za postizanje uspjeha u provedbi COR-a. Lokalne zajednice imaju najbolji uvid u svakodnevni život građana, kao i u postojanje i razinu ugroženosti ranjivih kategorija stanovništva na svom području. S obzirom na navedeno, SDG Vijeće održava regionalne sastanke sa jedinicama lokalne samouprave na temu lokalizacije COR-a. Do sada je ovim procesom obuhvaćena skoro trećina svih lokalnih zajednica u BiH.

Radi što bolje pripreme posjeta članova SDG Vijeća lokalnim zajednicama, zatraženo je od općina i gradova da odgovore na specijalno izrađeni upitnik, kako bi se u startu stekao uvid u stanje u kojem se iste nalaze u pogledu COR-a, posebno u kontekstu integracije COR-a u strateške dokumente. Također, predstavnici lokalnih zajednica dobili su i smjernice za izradu prezentacija vezanih za ovu tematiku. Snažno je podržano i učešće predstavnika privatnog sektora, civilnog društva kao i akademske zajednice.

Cilj provedbe lokalizacije Agende 2030 jeste da se članovi SDG Vijeća upoznaju sa specifičnim problemima pojedinih zajednica, podignu svijest o Agendi 2030, pomognu boljem uvezivanju sa drugim zajednicama ukazujući na najbolje prakse i naučene lekcije, podstaknu horizontalnu suradnju između lokalnih zajednica u zemlji, a i sa općinama u inozemstvu sa kojima iste imaju sestrinske odnose, itd. Veoma značajan cilj u ovim aktivnostima jeste i uspostavljanje stalnog kontakta SDG Vijeća i predstavnika lokalnih zajednica, radi povećanja efikasnosti implementacije COR-a na terenu.

Nagrada za biznis lidere održivog razvoja

Uočavajući ulogu koju privatni sektor ima u ostvarivanju COR-a, suradnja sa privatnim sektorom nastavljena je kroz izgradnju kapaciteta i organizaciju Godišnje nagrade za biznis lidere održivog razvoja koja privlači pozornost velikog broja kompanija.

U organizaciji UNDP-ja, Švedske vlade i Vanjskotrgovinske komore BiH, kao i prethodnih godina, u lipnju 2023. godine organizirana je peta po redu Godišnja nagrada za biznis lidere održivog razvoja. U fokusu Nagrade za biznis lidere održivog razvoja u Bosni i Hercegovini bilo je povećanje produktivnosti, promocija inovacija i značajan utjecaj u svojim lancima vrijednosti.

SDG Vijeće je kroz svoj rad sudjelovalo u animiranju kompanija za učešće u ovom procesu što je rezultiralo sa 180 prijava od strane 114 kompanija. Ukupno je dodijeljeno 9 nagrada u dvije tematske oblasti: (1) ljudi i (2) resursi i okoliš. Ceremonija dodjele nagrada za biznis

lidere održivog razvoja u BiH 2023. održana je u Pozorištu mladih Sarajevo gdje se okupilo oko 150 predstavnika bh. privatnog sektora, javnih institucija, visokih dužnosnika, te internacionalnih i lokalnih organizacija.

Sedmica održivog razvoja u BiH 2023 — SDG Week

Nakon 2021. godine, Sedmica COR-a i poslovne zajednice je promijenila naziv u Sedmicu održivog razvoja. Cilj ovog događaja je podići svijest i uključiti zainteresiranu publiku u diskusije o novim trendovima u upravljanju i lokalizaciji COR-a, podsticanju dekarbonizacije, inovacija i pametnog ekonomskog rasta, i konačno doprinos stvaranju društva jednakih mogućnosti.

Sedmica održivog razvoja u BiH pruža platformu za sastanke, konzultacije i diskusije s ciljem promocije COR-a u zemlji. Ovo je instrument UN-a za potporu SDG Vijeću u BiH u podizanju svijesti i uključivanju ključne publike u razgovore o uspješnim pričama, novim trendovima i naučenim lekcijama koje vode ka implementaciji Agende 2030 u BiH. Sedmica održivog razvoja u BiH podržana je kroz projekt „Prevođenje Okvira za realizaciju COR-a u BiH u održivi i uključivi rast (SDG2BiH)".

SDG Vijeće je sudjelovalo na trećoj po redu Sedmici održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, koja je održana od 9. do 13. listopada 2023. godine pod temom „Partnerstvo – akceleratori održivog i uključivog razvoja". Sadržajan program obuhvatio je brojne događaje na kojima su domaći i strani stručnjaci podijelili svoja iskustva, analize i perspektive za uključivi, zeleni i pravedniji razvoj zemlje.

Prvi događaj u sklopu Sedmice održivog razvoja u BiH bio je „Lokalizacija COR-a u BiH – od velikih ideja do djela", gdje su predstavljene brojne inicijative i strategije za postizanje održivih razvojnih ciljeva na lokalnoj razini. Nakon toga uslijedilo je i ostalih 16 događaja u okviru Sedmice održivog razvoja u BiH poput: Lokalni model socijalne zaštite i inkluzije (SZI model) – Okvir djelovanja i iskustva iz prakse – Obuka za predstavnike lokalne samouprave, predavanje „Zdravo starenje", konferencija "Osnaživanje osoba sa invaliditetom (OSS)" konferencija "Strateški investicijski fondovi: perspektiva i mogućnosti za ubrzanje COR-a u BiH" itd.

Sedmica održivog razvoja u Bosni i Hercegovini je omogućila proširenje znanja, diskusiju i razmjenu dobrih praksi i zagovaranje razvojnih partnerstava na području regije Zapadnog Balkana i Europske unije. Događaji su okupili brojne kreatore politika, predstavnike biznisa, akademske zajednice, inovatora, civilnog društva, mladih aktivista i medija.

Partnerstvo BiH i Švicarske u implementaciji COR-a

Švicarska je u posljednjih 26 godina pružila značajnu razvojnu potporu BiH, te ove dvije zemlje dijele zajedničke izazove upravljanja i implementacije COR-a. U tom smislu djelotvorna koordinacija i harmonizacija provedbe COR-a na svim razinama vlasti su područja od zajedničkog interesa. Razmjenom svojih dobrih praksi i učenjem o uspjesima

i neuspjesima jedni od drugih, dvije zemlje mogu proširiti svoju bazu znanja, otvoriti se za nove i inovativne pristupe i na taj način potencijalno postati efikasnije i djelotvornije u upravljanju procesima i ubrzavanju implementacije COR-a.
U tom smislu SDG Vijeće je izrazilo poseban interes za iskustva Švicarske u procesima implementacije COR-a kao i povezivanje gradova, općina, kantona radi razmjene znanja i iskustava te je ostvarilo kontakt sa predstavnicima Švicarskog veleposlanstva u BiH.

Nakon preliminarnih sastanaka sa predstavnicima Veleposlanstva Švicarske u BiH, organizirana je participativna radionica sa članovima SDG Vijeća za izradu projektnog prijedloga za partnerstvo između Švicarske i BiH (20. veljače 2023.). Kao rezultati radionice definirani su ciljevi i oblasti suradnje, partneri i zainteresirane strane i organizacijska struktura SDG partnerstva i identificirani potencijalni rizici intervencije. Svrha SDG partnerstva je da doprinese implementaciji Agende 2030 u BiH i Švicarskoj kroz razmjenu znanja, najboljih praksi i naučenih lekcija u dvije zemlje, te kroz razvoj inspirirajućih projekata za održivi razvoj u različitim oblastima (kratkoročni uspješno realizirani projekti sa potencijalom za rast i mobilizaciju investicija iz različitih sektora).

Nacrt projektnog prijedloga je u narednom razdoblju dorađivan i iz njega je proizašao Akcijski plan početne faze SDG partnerstva (Inception phase) čija je realizacija planirana u razdoblju travanj – prosinac 2024. godine. U Akcijskom planu početne faze SDG partnerstva definirana su tri ishoda koja se žele postići kroz SDG partnerstvo, a to su: (1) unapređenje mehanizama upravljanja održivim razvojem, (2) lokalizacija COR-a na podnacionalnim razinama u suradnji s privatnim sektorom i civilnim društvom i (3) podizanje svijesti i potpora od strane stanovništva za implementaciju Agende 2030 u obje zemlje.

Suradnja sa akademskom zajednicom

Predstavnici SDG Vijeća su se u više navrata susretali s predstavnicima akademske zajednice tijekom sesija za COR lokalizaciju. Također, održano je više sesija s akademijama nauka u BiH. U suradnji sa Sarajevo School of Science and Technology (SSST), Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i drugim javnim univerzitetima u BiH, organizirani su razgovori „Budućnost obrazovanja: Univerziteti 4.0", koji su uključivali mlade ljude i studente u dijalog o novim smjerovima i alatima. U organizaciji bosanskohercegovačko-američke Akademije umjetnosti i nauka (BHAAAS), od 23. do 26. lipnja 2022. godine u Sarajevu, održani su Dani BHAAAS gdje je jedan od ključnih panela bio posvećen održivom razvoju. U 2024. godini SDG Vijeće bilo je organizator panela koji je bio posvećen SDG 11[39] i dostupnosti stanovanja u BiH. U 2024. godini član SDG Vijeća je predstavio SDG Okvir studentima International University in Sarajevo (IUS).

[39] SDG 11: učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, otpornim i održivim